БԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 60 դրշ. վեցամսեայ 30 դրշ. Եռամսեայ 20 դրշ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 80 դրշ. Վեցամսեայ 40 դրշ. Եռամսեայ 25 դրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.:
ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՒՄԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ՋԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

ԾԱՂԻԿ
ՕՐԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزته

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Կալաթա, Գուրշունլու խան, թիւ 7
ՍԱՔԱՍԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր:

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK
Galata, Kourchounlou han, N. 7

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԵ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 368 | "ԾԱՂԻԿ" ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ | 5 ՅՈՒՆԻՍ 1902 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄԻՍ

Ի՛նչ կ'ըսեն ինծի, ազնի՛ւ Գրիգոր. դուն անձնասպա՛ն. ալ չե՛ս ապրիր, չե՛ս շնչեր. ալ պիտի չսեղմե՛մ ձեռքերդ, երնչուն ձայնդ պիտի չլսե՛մ ալ. պիտի չտեսնե՛մ քեզ այլ եւս, բարեկամս: Կարելի՞ բան է. ինչպէ՞ս հաւատա՛լ. հաւատալ մանաւանդ թէ դուն ըրիր այդ ամէնքը, հաւատալ թէ դուն ինքդ մէկ հարուածով չանթահարել ուզեցիր հայրդ, եղբայրներդ, բարեկամներդ, բոլոր անոնք զոր սիրած էիր ու սիրած էին քեզ, հաւատա՛լ թէ այն մեծ անձնուիրութիւնը՝ որ մեր հիացումը կը գրաւէր՝ քու վրադ՝ յանկարծ ծայրայեղ անձնասիրութեան մը փոխուի ու մոռցնէ քեզ բոլոր սրտի կապերդ, հաւատալ թէ դու ինքդ ուզած, որոշած ըլլաս վերջակէտը դնելու կեանքիդ, դժրնդակ ցաւերու մատնելով ամէն անոնք որոնք կը սիրէին քեզ. . Ո՛հ, ոչ, չեմ հաւատար եւ. չեմ հաւատար թէ ազնիւ, բարի ու կորովի Գրիգորը այսպէս դասալիք եղած ըլլայ կեանքի պայքարին ճակատամարտէն. չեմ հաւատար։

. . . Եւ սակայն, սա թուղթի կտո՛րը, որ իրականութիւններուն ամէնէն տխուրը բերաւ դրմեց աչքերուս առջեւ։ Այս անպիտան թղթիկը, թէեւ ձեռքիս մէջ ճըմրթկած, պատառած կայ ու կը մնայ, յամա՛ռ, իմ ղաւատեսութիւնս խախտելու պատրաստ ամէն վայրկեան. ահա՛ բառեր կը տեսնեմ իր ճմրթկած մակերեսին վրայ — չորցած դանկի մը ցցուածքներուն պէս արհաւրալից բառեր — «բարեկամդ . . . անձնասպան . . . յուղարկաւորութիւն»։ Կ'ուզեմ խաբուած ըլլալ, երազի մէջ ըլլալ ու այս տխուր պատրանքը փարատել ժպտող իրականութեան առջեւ. բայց ո՛չ աւա՛ղ այդ բաղձանքս երազ կը մնայ, սա կ'ըլլայ պատրանքը եւ միւսը՝ քու անձնասպանութիւնդ, իրականութիւն. ահռելի, ջլատող իրականութիւն որ բոլոր էութիւնս կը ցնցէ։ Բղքտելու ու նետելու շարժումը կ'ունենամ սա մահադրյժ բերող թղթի կտորը. բայց գերեզմանային քըմծիծաղ մը կ'առնէ ան ձեռքիս մէջ — այդ անշունչ թուղթը — «ինչ օգուտ զիս պատռելէդ. ատիկա տուած հարուածս չի մեղմեր» կ'ըսէ կարծես։

Ուրեմն . . . անցեալ օրուան երկտողը վերջինն էր. այցետոմսի մը վրայ գրուած է. հոսա՛ գրասեղանիս անկիւնէն կը գտնեմ.

«Սիրելի բարեկամս
«Ցաւամ լաւ էք. ողջամբ հասայ հոս. «վերջապէ՛ս, նորէն բաժնուեցանք իրար«մէ. պատճառներու բերմամբ եթէ նա«մակս ուշանայ հոգ մի ընէք կ'աղաչեմ.
«Սիրոյ բարեւներով
ԳՐԻԳՈՐ»

Պատճառներու բերմամբ եթէ նամակս ուշանայ հոգ մի ընէք կ'աղաչեմ. կը հասկնամ. այդ տողերը գրած ատենդ սեւ որոշումը տրուած էր արդէն, քայլ մը մնացած էր. եւ դո՛ւ, նոյն իսկ գերեզմանէն քայլ մը անդին, մանաւանդ դոյմը ինծի որքան որ կարելի է խնայելու փափկանկատ էիր դուն, ազնիւ տղա՛յ։ Հսկա՛յ հակասութիւն. այդչափ բարի, այդչափ ազնիւ Գրիգորը սակայն կեանքին համակերպիլ չուզէ՛, նոյն իսկ իր պատճառելիք այդչափ վշտերուն փոխարէն։

Բայց Աստուած իմ, ի՛նչ վշտեր, ի՛նչ տաղնապներ կրած է ան, ի՛նչ արիւնոտ ներքին պայքարներ մղած է ան իր ձեռքովը խօսք գծելէ առաջ վճիռը, «դամբանի մրուրով» գծուած սեւ վճիռը։

* * *

Ի՛նչ երազներով, ի՛նչ խոստումներով բաժնուեցանք իրարմէ դեռ ամիս մը առաջ։ Հիմա՝ դուն սառ հողին տակ կը քնանաս հանդարտ, սառած, մերկ ու չոր։

Իսկ ես՝ առատ արցունք կը թափեմ տաք տաք, մահադրյժ բերող պաղ թըղթին վրայ՝ որ չի զգար։

Ինչպէ՞ս իրաւունք կարծեցիր ունենալ վերջացնելու հատորը կեանքիդ զոր քեզմէ մեծ զօրութիւն մը բացած էր. ինչպէ՞ս իրաւունք ունենալ կարծեցիր փակելու զայն։

Եւ Դուն Աստուած իմ, եւ Դո՛ւն, ինչո՞ւ իր ոյժէն վեր բեռեր դրիր սրտին վրայ, ինչո՞ւ չօգնեցիր անոր մահացու վերջին պայքարներուն մէջ, ինչո՞ւ չկասեցուցիր ձեռքը աղետաբեր որոշումը գործադրելու պահուն։ Ինչո՞ւ ձգեցիր որ կորսուի ան։

Կորսուե՞լ, ի՛նչ կըսեմ, հոս կը մեղանչեմ ահա՛։

Մարմինդ փճացուցիր, մէկգի նետեցիր բարեկամս, բայց հոգի՛դ. ան փարեցաւ անշուշտ կեանքին, սիրտդ տեղի տուաւ. խորտակեցիր զա՛յն, բայց այդ խորտակումին մէջ, անոր փլատակներուն մէջէն իր չքմեղանքը գտաւ անշուշտ էութիւնդ անհո՛ւն գթութեան Աստուծոյն առջեւ ու անմահութեան փարեցաւ։

Ո՛հ մանաւանդ ո՞վ քեզմէ աւելի արժանի կրնար ըլլալ գութի Աստուծոյն ապաւէնքին. ո՛վ գիտէ որչա՜փ տառապեցար որ վերջապէս վճռեցիր չըսպասել իրերու բնական հետեւանքին, ո՞վ գիտէ որչափ ծանր եկան բեռերդ որ երբ տեսար թէ կեանքիդ կապուած են անխզելիօրէն, ուզեցիր կեանքն ալ մէկգի նետել ու նետեցի՛ր։

Եւ հոս պէտք է խոստովանիմ թէ, եթէ անպատճառ դասալիքութիւն պիտի կոչենք քու վարմունքդ, այդ դասալիքութիւնն ալ քաջութեան պէտք ունի։

Կ'ըսեն թէ մահացու բաժակը խմելէ յետոյ դեղթափին ալ մէկգի ես ըրեր նոյն հուժկու ձեռքով, ցոյց տալով թէ յախուռն զայրոյթի վայրկեանի մը արդիւնք չէր որոշումդ։

* * *

Վիքթոր Հիւկօին Ռիւ-Պլասէ՛ն առիր անձնասպանութեան այս ձեւը, Մունէ Սիւլլի՛ն տուաւ քեզի այդ դասը։ Հիմա կը յիշեմ թէ այն գիշերը Օտէօնը ի՛նչ եռանդագին կը ծափահարէիր, որչափ կը հաւնէիր սիրունիկին ոտքերուն առջեւ բաժակ մը դոյնով անկենդան ինկող Մունէ Սիւլլին։

Սրտի՛ խնդիր քուկինդ ալ անոր պէս։ Աւելի՛ թող սրտիդ անյատակ անդունդներուն մէջ միայ։ Թերեւս անգութ մը սիրոյ երազներդ ցնդեցուց եւ կեանքը ալ առանց երազի չ'ուզեցիր ապրիլ։ Եւ իրա՛ւ, ի՛նչ տանջանք կեանքը առանց երազի առանց խոէալի։ Թերեւս ուխտադրուժ մը յանկարծ սառեցուց սրտիդ մէջ եռացող գութը, գորովը, սէրը։ Եւ կեանքը առանց գութի, առանց գորովի, առանց սիրոյ ի՛նչ տափակութիւն։

Սրտի խնդիր վերջապէս, մանուածապատ, որուն չեմ փորձեր թափանցել քեզմէ ետքը։

Աշխարհ — ապուշ աշխարհ — չի ճանչնար քեզ ու կը կարծէ թէ դուն չկրցար վերցնել բեռ մը՝ զոր շատեր կը վերցնեն, կը կրեն։ Բայց ես, առանց իսկ գաղտնիքիդ թափանցած ըլլալու, կը զգամ թէ ծանր էր ան հէք բարեկամս. գիտեմ թէ բաներ կային զորս կորովի ձեռքով մը ուզեցիր խորտակել ու զանոնք խորտակելու անկարելիութեան առջեւ դո՛ւն խորտակուեցար։

Մունէ Սիւլլին պէս մեռնիլ ուզեր ես։ Տխուր նմանութիւն ասիկա ինծի համար։

Ան գիշեր, թատերաբեմին վրայ մահացու բաժակով կեանքին վերջ տուող Մունէին վարագոյրին իջնելէն յետոյ, կրկին բացուած ատեն, ողջ առողջ ոտքի կ'ելլէր որոտընդոստ ծափահարութիւններ խլելու իր կեղծ մահովը յուզած հանդիսատեսներէն։

Մինչ դո՛ւն, . . Ո՛հ դուն, կեանքի իրական թատերաբեմին վրայ, բաժակը խմելով ինկաւ օր մը վերջը գերեզման իջար անկենդան, իրական, անողոք անդարմանելի մահովդ ծակծկած քեզ սիրող սրտերէն սուր հառաչներ ու աղի՛ աղի արցունքներ խլելով։

Էութիւնդ չարարա՛ց մի՛թէ, հոն, վերը, պատճառած այնքան վշտերուդ ազդեցութեամբը։

Այդ արցունքները, յիշատակի ծաղիկներ պիտի ծլեցնեն գերեզմանիդ հողին վրայ։

Եւ այդ ծաղիկները Գրիգո՛ր, պաշտելի ձեռքերու կապած ու ձգած փունջերուն պէս, միշտ դալարաբանքով պիտի պահուին բոլոր այն սրտերուն մէջ որոնք քու սիրտդ — այնքան ազնիւ ու այնքան բարի — կրցան ճանչնալ քիչ մը գոնէ։

ՓԱՅԼԱԿ

ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ

ԲՈՒՍԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամէն աղանդի, ամէն ինքզինքը յարգող կուսակցութեան պէս, բուսակերութիւնն ալ (végétarisme) ունի իր բաժանումները եւ ստորաբաժանումները որոնցմէ երեք ամէնէն գլխաւորներն են, պըտղակերները՝ որոնք պտուղ միայն կ'ուտեն, զուտ բուսակերները՝ որոնք մի՛ միայն բանջարեղէն կ'ուտեն եւ բանաւոր բուսակերները՝ որոնք կ'ուտեն նաեւ կաթ եւ հաւկիթ, ու կ'ընդունին Մանչէսթրի բուսակերական ընկերութեան նշանաբանը. — «E. V. M. (eggs vegetables, milk, — բոյս, հաւկիթ, կաթ)։ Կ'ենթադրեմ որ եթէ բուսակերութեան հետեւողները հաւաքական գումարում մը ունենային, պըտղակերները տեղ պիտի առնէին ծայրագոյն ձախակողմը, զուտ բուսակերները պիտի կազմէին արմատական ձախակողմեանները եւ «E. V. M.»երը աւելի կեդրոնը պիտի գրաւէին։ Բայց, ո՛ր խումբին որ ալ պատկանին, բոլոր բուսակերներն ալ միեւնոյն հաւատքը ունին, հաւատք մը՝ որ տարակոյս չ'ընդունիր եւ կ'առաջնորդէ զիրենք հաստատութիւնը ապացուցումէն աւելի նախամեծար համարելու, դրութիւն մը՝ զոր իմաստունը կ'ընդունի։ Եւ եթէ երբեմն կը փորձեն ալ վիճաբանիլ, իրենց փաստերը աւելի զգացումի կը վերաբերին քան գիտութեան։

Դժբաղդաբար, փաստաբերութեան այս կերպը շատ դիւրաւ միջոցը կու տայ իրենց հակառակ խօսելու։ Այսպէս, երբ բուսակերները, ապացուցանելու համար թէ ի՛նչպէս կայտառ են բուսեղէն ուտող գործաւորները, մէջ կը բերեն Բիլիցի հանքագործները որոնք թուզ, եփած բակլայ եւ խորոված ցորեն կ'ուտեն, կը մոռնան որ այդ գործաւորները անկարող եղան աբեւմուտքի երկաթուղիի գիծը շինելու եւ այդ գիծի շինութեան համար ստիպուեցան անգլիացի ու ֆրանսացի գործաւորներ կանչել եւ անոնց օրական 600 կրամ միս տալ։

Միւս կողմէ, եթէ յոյն ըմբիշները որոնք բուսակերութեան խիստ օրէնքներու ենթակայ էին եւ հաց, պանիր, ընկոյզ, թուզ միայն կ'ուտէին, արդի ըմբիշները ալ շատ դէշ վիճակի մը մէջ չեն գտնուիր, մսակեր ըլլալովնին։

Եւ վերջապէս, երբ բուսակերները իրենց դրութեան լաւութեան մէկ ապացոյցը կ'ուզեն տեսնել սա՛ իրողութեան մէջ թէ, Եսքիմացիք՝ որոնք հացով ու միսով կ'ապրին, ֆիզիքական եւ մտաւորական կրկին տեսակէտներով բաղդատմամբ ստորին դասակարգի արարածներ են, կարելի է հարցնել թէ, եթէ Կրօէնլանտայի խեղճ բնակիչները կարենային հաւկիթով ու բանջարեղէնով սնանիլ, արդեօ՛ք պիտի կրնայի՞ն բարձրանալ իրենց ֆիզիքական ու մտաւորական խեղճութենէն։

Բուսակերութեան տնտեսական փաստերը աւելի լուրջ ըլլալ կ'երեւան։ Անշո՜ւշտ, սա՛ հետեւեալին պէս յայտարարութիւն մը զոր օրինակ, չինուած է հրապուրելու համար այն մարդիկը որոնք ժառանգութիւններու սպասելիք չունին։ — «Առողջ ու կատարելապէս ուժով մարդ մը, կը գրէ անգլիացի բուսակեր մը, օրական վեց բէնսով (3 դրշ.) կրնայ ապրիլ։ Ես ինքս, ինը տարի չարունակ օրական ինը, տասը, տասներկու ժամուան խիստ աշխատութեան մը մէջ, ամէն օր այդ գումարով կրցած եմ ապրիլ։» Անգլիացիք շատ կը սիրեն այսօրինակ ցոյցերը։ Բուսակերական ճաշեր պըրոցի տղոց համար անուան տակ անգլիացիները մէկ ամսուան մէջ 16,673 ճաշեր տուին, իւրաքանչիւր տղու մէկ ճաշի համար 4 սանդիմ ծախսելով։ Բայց խնդիրը ա՛յն է թէ, ինչպէս կը զարգանան այսպէս սնուցուած տղաք։

Ճի՛շդ, այս բնախօսական եւ գիտական տեսակէտն է որ քիչ մը կը տկարացնէ բուսակերութիւնը։ Ինչ որ պէտք էր հաստատել, բուսակերական սնունդին իրական արժէքն է, այսինքն սա կէտը թէ, ի՛նչպէս մեր գործարանները կը ծծեն զայն, կը մարսեն եւ ի՛նչ օգուտ կը քաղեն անկից։

Այս մասին շատ անկողմնակալ ուսումնասիրութեան մը մէջ Տօքդ. Բուաթէ բաւական լուրջ բացատրութիւններ տուած է։ Աւելորդ է ըսել թէ խնդիրը սոսկալի կերպով բարդ է, ինչպէս բարդ են մեր գործառնութեան սննդառութեան վերաբերող բոլոր խնդիրները։ Տարակոյս չկայ որ խելացիօրէն միացնելով կանանչ բոյսերը, չոր բոյսերը, հացը, կաթը կարելի է սովորական խառն ուտեստին համարժէք սննդառութիւն մը ունենալ։ Օրինակի համար 350 կրամ բակլա եւ 425 կրամ բրինձ միացնելով կարելի կ'ըլլայ ձեռք ձգել բնածուխի եւ բորակածինի այն քանակութիւնները որոնք անհրաժեշտ են մեր գործարանաւորութեան հաւասարակշիռ մնալուն։

Բայց երբ խնդիրը գայ բուսակերական դրութեան բնախօսական արդիւնքներուն, անոնց փոխանակուելու կերպին եւ գործունէութեան, ցոյց տրուած վաւերագիրները անբաւական են, անկատար ու անճիշդ։ Տօքդ. Բուաթէ քննադատական վերլուծում մը կ'ընէ այս մասին, որմէ մէկ բան կարելի է ի վեր հանել, այսինքն թէ բուսակերական դրութիւնը տեղի կու տայ աղեաց կազմերու առատ կազմութեան մը եւ միեւնոյն ժամանակ մեծապէս կը պակսեցնէ մեծութիւնը ու տարածութիւնը սրբանին։ Եւ սակայն Տօքտ. Բուաթէ եզրակացութիւններ կը հանէ որոնք բուսակերներուն անհաճոյ ըլլալու բնոյթը չունին բնաւ, մանաւանդ, երբ կ'ըսէ թէ բանաւոր բուսականութիւնը «ո՛չ եւ է լուրջ անպատեհութիւն մը ցոյց չի տար, առողջ մարդուն գործարանաւորութեան նկատմամբ։» Թէեւ Տօքտ. Բուաթէ կ'աւելցնէ նաեւ թէ, «այդ օրինակ դրութիւն մը ո՛չ եւ է առաւելութիւն մը ցոյց չի տարնաեւ խառն սննդառութեան վրայ։»

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ԷՏՈՒԸՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

1901 յունուար 23էն ի վեր, յորում Վիքթորիա թագուհիին մահուամբ Էտուըրտ Է. գահը կը բարձրանար, ամէն օր մեծ համեմատութեամբ պատրաստութիւններ կը տեսնուին տօնելու համար թագադրութեան հանդէսը որ արդէն որոշուած է թէ տեղի պիտի ունենայ յունիս 26ին։ Թագադրութեան օրէն առաջ, ինչպէս նաեւ վերջը տեղի պիտի ունենան նմանապէս հանդէսներ, երկու շաբթուան

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԴԱՍԵՐ

ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՃՈՒՑԼՆԵՐՈՒՆ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

(ԵՐՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԴՈՒԱԾ)

Քսենոֆոն կ'ըսէ թէ «անկարգապահ ըլլալ կը նշանակէ նմանիլ այն երկրագործին, որ իր շտեմարանին մէջ կը նետէ խառն ի խուռն գարին, ցորենը եւ ոլոռը, ու յետոյ, երբ ուզէ գարիի կամ ցորենի հաց եւ կամ թէ ոլոռնով ապուր շինել, պէտք է որ հատիկ հատիկ զատէ. աւելի լաւ չէ՞ր ըլլար որ առաջուընէ զատելով պահէր զանոնք։»

Փիլիսոփաները, անշուշտ ոչ ամէնքը, բայց մեծ մասը, Արիստոտէլէն մինչեւ Պարլայլ, դէշ կերպով խօսած են բոլոր անոնց վրայ, որոնք առեւտուրով կամ վաճառականութեամբ կը զբաղին։ Պղատոն իր հանրապետութեան սնուն գործին մէջ բոլոր գործի մարդերը կ'արտաքսէ քաղաքացիութենէ։ Ըստ իրեն, այս տեսակ անպատիւ զբաղում մը պէտք է ձգուի օտարականներու։ Առեւտուրը եւ վաճառականութիւնը, սակայն եւ այնպէս, անհրաժեշտօրէն չատերու զբաղումը ըլլալով, ցաւալի բան մը պիտի ըլլար եթէ իրենց նկարագիրի վրայ ունեցած ազդեցութիւնը դէշ ըլլար։ Բայց բարեբախտաբար այսպէս չէ։ Անշուշտ գործի մարդիկը քիչ ժամանակ կրնան տալ ուրիշ զբաղումներու համար, բայց օրինակ առնելով գիտութիւնն ու գրականութիւնը միայն, կրնամ յիշել Նէզմիթը, որ թէ աստղաբաշխ եւ թէ գործարանատէր մըն էր. կամ թէ Կրոթը, որ դրամատէր եւ պատմաբան էր. Սըր Ճ. Իվլոս, որ թէ թուղթ կը շինէր եւ թէ նախագահն էր հնաղիտական ընկերութեան, ինչպէս նաեւ Արքայական ընկերութեան գանձապետն էր, Բրէտթուէյշ վաճառական էր նախ եւ յետոյ Օքսֆորտի երկրաբանութեան Բրօֆէսէօր եղաւ, Ռօժըրսթէ դրամատէր եւ թէ բանաստեղծ էր, Բրէտ՝ նմանապէս. կրնամ օրինակ տալ նոյն իսկ հայրս, դրամատէր եւ չափագէտ, որ երկար տարիներ Արքայական ընկերութեան գանձապետն ու փոխ-նախագահը եղաւ. ու տակաւին շատեր։

Ամէնէն մեծ ու երջանկագոյն մարդիկ շատ աղքատ եղած են։ Ուօրտսուօրթ եւ իր քոյրը երկար տարիներ շաբաթական 30 շիլլինով (180 դրշ.) ապրած են, եւ այնպէս կը հաւատամ թէ ատիկա իրենց կեանքին մէջ ամէնէն երջանիկ շրջանը եղած է։

Եթէ ձեզի չէ վիճակուեր հարուստ ըլլալ, ընկերակցութիւն եւ սէր կրնան կազմել ընտանեկան յարկ մը, հիւղակ մը։

Սովորաբար, դրամին կատարած դերը չափազանցուած է. ըսենք թէ խնդիրը կերակուրի վրայ է, եթէ հարուստ մը կ'ուզէ առողջ ըլլալ, պէտք է աղքատի պէս ապրիլ, պարզ թէյէ մը կամ սուրճէ մը աւելի լաւ ի՛նչ նախաճաշ կրնայ ըլլալ, մէկ հաւկիթը սովորաբար խնձոյք մը կ'արժէ, յաճախ աւելին ալ։

Ենթադրենք որ խնդիրը գիրքի վրայ է. արդարեւ մարդ մը աղքատ է եւ չէ կարող գնել այնչափ գիրք, զոր կրնայ կարդալ։ Դրամը կրնա՞յ գնել առողջութիւն, տաղանդ, բարեկամներ, գեղեցկութիւն կամ երջանիկ ընտանեկան յարկ մը։

Մեծ հարստութեանց տէր մարդիկ, կ'ըսէ Պէյքըն, ինքզինքնուն համար օտարականներ են, եւ իրենց գործով զբաղած՝ ժամանակ չեն ունենար իրենց մարմնական կամ մտաւորական առողջութեան հոգ տանելու։ Լատինական հին առած մը կայ.

Որքան պզտիկ ըլլայ տուն մը
Այնքան հանգիստ կ'ընէ մարդ մը։
(Parva domus, magna quics)

Շատ մարդիկ դրամին երեսէն փճացած են։ Հարստութիւնը միայն խելացիին կրնայ երջանկութիւն տալ։ Դրամը մեծ ոյժ մըն է եթէ վարպետութեամբ գործածուի. սրամիտ ֆրանսացի մը ըսած է. «Դրամը իշխանն է իշխանաց։»

Ագահը այն մարդն է, որ խնայասիրութիւնը չափազանցութեան կը տանի. կեանքի մէջ սորվելիք դասերնէս մէկը սա է որ մեր անձը պէտք է ազատ պահենք ստորին եւ դժնեա հոգերէ, ու դրամին սէրը ամէնէն ստորիններէն է։

Տէվընշայրի դուքսին հանրածանօթ տապանագիրը սա՛ պէս է.

Ինչ որ տուինք, ունինք,
Ինչ որ ծախսեցինք, ունէինք
Ինչ որ թողուցինք, կորսնցուցինք։

ՍԸՐ ՃՈՆ ԼԻՒՊՈՔ

տեւողութեամբ, որոնց ընդհանուր ցանկը հրատարակած են արդէն երկ կէս օրուան ճեպընթացով մայրաքաղաքս հասած Լոնտոնի թերթերը։ Այդ ընդհանուր ծրագրին մէջ հետեւեալ կերպով որոշուած են տեղի ունենալիք հանդէսները.—

ՅՈՒՆԻՍ 23. —Այսօր պիտի ժամանեն Լոնտոն, բոլոր օտար վեհապետներուն ներկայացուցիչները։ Պուքինկհէմի թագաւորական պալատին մէջ օտար վեհապետներու ներկայացուցիչներուն ի պատիւ հացկերոյթ մը պիտի տրուի։ Այս հացկերոյթէն վերջն է որ տեղի պիտի ունենայ ընդունելութիւնը։

ՅՈՒՆԻՍ 24. — Այսօր չքեղ կերպով տեղի պիտի ունենայ պատուիրակներու ընդունելութիւնը Էտուըրտ թագաւորին ու թագուհիին կողմէն. պաշտօնական հացկերոյթ մը Պուքինկհէմի պալատին մէջ։

ՅՈՒՆԻՍ 25.—Բրիտան. կայսրութեան գաղթավայրերու նախարարապետներուն եւ պատուիրակութեանց ընդունելութիւնը պիտի կատարուի, ուրկէ վերջ Սէնդ Ճէյմս պալատին մէջ Կալլէսի իշխանին կողմէ բոլոր իշխաններուն եւ պատուիրակներուն սեղան մը պիտի տրուի։

ՅՈՒՆԻՍ 26. — ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ։ Թագաւորը հանդիսաւոր թափօրով պիտի մեկնի Պուքինկհէմի պալատէն առաւօտեան ժամը տասն ու կէսին։ Պալատին մէջ թագաւորական ընտանիքի անդամներուն համար ընտանեկան հացկերոյթ մըն ալ պիտի տրուի։

ՅՈՒՆԻՍ 27.—Էտուըրտ թագաւորին հանդիսաւոր անցքը, բազմաթիւ հետեւորդներով, Լոնտոնի մէկ քանի գլխաւոր փողոցներէն։ Թագաւորը եւ թագուհին պալատին մէջ ճաշելէ վերջ երեկոյին, արտաքին գործոց նախարար Լանստաուն մարքիզին ապարանքին մէջ ներկայ պիտի գտնուին տեղի ունենալիք ընդունելութեանց։

ՅՈՒՆԻՍ 28.—Ծովային մեծավայելուչ հանդիսաւորութիւններ, բազմաթիւ անգլիական մարտանաւերով, որոնց պիտի մասնակցին նաեւ օտար պետութեանց մարտանաւեր։ Էտուըրտ թագաւորը եւ Ալեքսանտրա թագուհին նոյն գիշերը պիտի անցընեն իրենց արքայական զբօսանաւուն մէջ։ Իսկ տորմիղի հանդէսներուն ներկայ գտնուող իշխանները եւ պատուիրակները Լոնտոն պիտի վերադառնան։

ՅՈՒՆԻՍ, 29. — Դեսպանները հացկերոյթներ պիտի սարքեն ի պատիւ իրենց վեհապետներուն կողմէ եկած իշխաններու։

ՅՈՒՆԻՍ 30.—Թագաւորական ամոլը Լոնտոն վերադառնալով Օբերայի թատրոնին մէջ տրուած չքեղ ներկայացման մը ներկայ պիտի գտնուի։

ՅՈՒԼԻՍ 1.—Կէս օրէն վերջ, ժամը 4.30ին Ուինտսորի դղեակին մէջ հաւաքում։

ՅՈՒԼԻՍ 2.—Օտար պետութեանց ներկայացուցիչները եւ օտար իշխանները պիտի մեկնին։ Թագաւորը եւ թագուհին ներկայ պիտի գտնուին Լոնտոնտէրի մարքիզին ապարանքին մէջ տրուած չքեղ հացկերոյթին։

ՅՈՒԼԻՍ 3.—Սէնդ Բօլ մայր եկեղեցիին մէջ կատարուած արարարողութեանց ներկայ գտնուելէ յետոյ, թագաւորը եւ թագուհին պիտի ճաշեն Կիլտհոլի մէջ։

ՅՈՒԼԻՍ 4. — Հնդկաստանի գործոց պաշտօնատան մէջ տեղի պիտի ունենայ բոլոր հնդիկ իշխաններու ընդունելութիւնը, ի ներկայութեան թագաւորին եւ թագուհւոյն։

ՅՈՒԼԻՍ 5. —Էտուըրտ թագաւորին կողմէ սեղան պիտի տրուի Լոնտոնի 500,000 աղքատներուն, Հայտ Բարքի մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ

ԸՆԴԾՈՎԵԱՅ ՆԱՒԵՐԸ

Ընդծովեայ նաւերը բաւական զբաղեցուցին քաղաքական աշխարհը, մանաւանդ Ֆրանսայի մէջ։ Վերջին անգամ երբ Լուպէ նախագահը Բեթերսպուրկ երթալու համար Պրէստի մէջ նաւ կը մտնէր, պէտք էր որպէս զի հոն գտնուող ընդծովեայ նաւերը ցոյց տրուէին իրեն։ Սակայն այդ միջոցին տիրող աննպաստ օդին պատճառաւ այդ բանը տեղի չունեցաւ։ Եւ այսօր այդ ընդծովեայ նաւերը կը մնան հոն, ուր ոչ մէկ բանի կրնան ծառայել։ Ընդհանուր կերպով եթէ ընդծովեայ նաւերուն ցարդ ցոյց տուած արդիւնքները նկատողութեան առնենք, պիտի տեսնենք որ գործնական ծառայութիւն մը չեն կրնար մատուցանել անոնք որ եւ է տորմիղի մը մէջ։

Այսպէս վերջերս Կիւսդավ Զէտէ ֆրանսական ընդծովեայ նաւը Թուլոնէն ճամբայ ելաւ դէպ ի Վիլֆրանշ, հոն գտնուող նաւաբաժնին դէմ յարձակման փորձեր ընելու համար։ Այս ճամբորդութիւնը որ միայն 80 մղոնի միջոց մըն էր, պէտք էր կտրէր վերոյիշեալ ընդծովեայ նաւը ուրիշ շոգենաւի մը ընկերակցութեամբ։ Ճամբորդութեան միջոցին, որովհետեւ գէշ օդ մը կար, այդ պատճառաւ ընդծովեայ նաւը ստիպուեցաւ կէս ճամբան նաւահանգիստ մը մտնել եւ հոն գիշեր մը մնալ։ Յետոյ չհաղորդուեցաւ թէ վերոյիշեալ ընդծովեայ նաւուն յարձակման փորձերը ի՛նչ արդիւնք ունեցան։ Ինչ որ այդ առթիւ գրուեցաւ միայն սա էր թէ, օր մը եւս հանգիստի պէտք զգացեր էր նաւը, Վիլֆրանշ հասնելէ առաջ։

Այս առթիւ կը հաղորդուի թէ ընդծովեայ նաւերը կրնան արդիւնաւոր գործակցութիւն մը ունենալ տորմիղներու համար միայն պաշտպանողական պարագաներու մէջ եւ գեղեցիկ օդերով։ Այս բոլոր անպատեհութիւնները նկատողութեան առնելէ վերջ, որոնք տորմիղի խնդիրներու իրազեկ եղողներու համար գաղտնիքներ չեն այլ եւս, ինչ որ ընդհանուր պետութեանց ծովային գործոց պաշտօնատուններուն մէջ անհասկնալի կը մնայ, սա պարագան է թէ Ֆրանսայի ծովային գործոց վարչութիւնը կը շարունակէ հետզհետէ նորանոր ընդծովեայ նաւեր շինելու։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Հաշտութեան ընկերակցութիւնը, որ յունիս 14ին գումարեց իր համաժողովը, առաջարկ մը ներկայացուց, հրաւիրելու համար կառավարութիւնը, որպէս զի Տանըմարքայի մշտնջենական չէզոքութիւնը յայտարարէ։

★ Էտուըրտ թագաւորին թագադրութեան հանդէսներուն ներկայ գտնուելու համար, լորտ Քրոմըր Եգիպտոսէն ճամբայ ելած է դէպ ի Լոնտոն։ Աղեքսանդրիոյ մէջ ալ անգլիական գաղթականութիւնը նախապատրաստութիւններ կը տեսնէ, որպէս զի թագադրութեան օրը հանդիսաւոր կերպով տօնէ։

★ Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանը Բեթերսպուրկէն Մոսկուա ուղեւորելուն առթիւ Քրասնոյէ Սէլօ եւս այցելեց եւ այնտեղ ներկայ գտնուեցաւ տեղի ունեցող զինուորական մարզանքներուն։ Քրասնոյէ Սէլոյի մէջ Ֆէրտինանտ իշխանը ներկայ գտնուեցաւ նաեւ հացկերոյթի մը զոր Վլատիմիր մեծ իշխանը տուաւ իրեն ի պատիւ։

★ Պուլկարիոյ նախարարապետ Տանէվ, որ Բեթէրսպուրկէն Բարիզ ժամանած է, արդէն սկսած է իր բանակցութիւնները Ֆրանսացի դրամատէրներու հետ, բաւական առնէ ի վեր խնդրոյ նիւթ եղած փոխառութեան կնքումը ի գլուխ հանելու համար։ Իրազեկ շրջանակներու մէջ կը հաստատուի թէ Տանէվի այս անգամ Բարիզ այցելութիւնը եւ կատարած բանակցութիւնները արդիւնաւոր հետեւանք մը պիտի կրնան ունենալ փոխառութեան կնքման տեսակէտով։

★ Էտուըրտ թագաւորին թագադրութեան հանդէսներուն, Սպանիոյ կողմէ ներկայ պիտի գտնուի Աստուրիայի իշխանը տոն Քարլոս տը Պուրպոն, ընկերակցութեամբ Սանդօ Մաուրոյի դուքսին եւ ուրիշ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու։ Սպանիա Սրիդհէտ պիտի ղրկէ նաեւ Քարլոս Ե. յածանաւը։ Քարլոս Ե. սպանիական այն մարտանաւն է, որ Վիքթորիա թագուհիին մահուան առթիւ մասնակցած է նաեւ նաւաբաժիններու ցաւակցական ցոյցերուն, Անգլիոյ ջուրերուն մէջ։

★ Յունաստանի Նիքոլա իշխանը Բարիզի մէջ նշանուեցաւ Զարին հօրեղբայր մեծ դուքս Վլատիմիրի աղջկան, Հէլէն մեծ դքսուհիին հետ։ Մեծ դքսուհին ծնած է Զարսքոյէ Սէլոյի մէջ 1882 յունուար 29ին։ Իսկ Նիքոլա իշխանը ծնած է 1872 յունուար 21ին։

★ Պերլինէն կը հեռագրուի թէ երկու գերման զրահաւորներ, Վայսէնպուրկ եւ Ֆռիտրիխ Վիլհէլմ ընդհարում մը ունեցած են Քիլի նաւահանգիստին մէջ։ Վայսէնպուրկ զրահաւորին առջեւի մասը ամբողջովին քայքայուած է, իսկ միւսը բացուածք մը միայն ստացած։

★ Իտալացի հռչակաւոր արձանագործ Ճիուլիօ Դոտոլինի, սկսած է հանգուցեալ Ումպերթօ թագաւորին մեծադիր արձանի շինութեան աշխատութիւնները։

★ Ֆրանսական խորհրդարանին մէջ, նախարարութեան ներկայացուած ծրագրին վրայ տեղի ունեցած վիճաբանութեանց առեն հանրապետական-արմատական երեսփոխան Պիւսիէռ դիտել տուաւ ներկայացուած ծրագրին անբաւականութիւնը եւ յայտարարեց միեւնոյն առեն թէ Ֆրանսական քաղաքական եւ կրօնական իշխանութիւնները պէտք է ի սպառ իրարմէ անջատ ըլլան։

★ Լոնտոնէն կը հեռագրուի թէ Էտուըրտ թագաւորին թագադրութեան հանդէսներուն ներկայ պիտի գտնուին օտար այն դունդերը, որոնց պետն է ինքը։

★ Ֆէրտինանտ իշխանը արդէն մեկնած է Բեթերսպուրկէն Սոֆիա ժամանելու համար։

★ Յունական կառավարութիւնը 15,000 դրախմիի պարգեւ մը որոշած է տալ այն անձին որ կը յաջողի ձերբակալել կամ սպաննել Բանտուլօ անուն նշանաւոր աւազակը։

★ Սուէզի ջրանցքի ընկերութեան ընդհանուր ժողովը անցեալ երեքշաբթի Բարիզի մէջ գումարուեցաւ։ Տարէնպերկ իշխանին նախագահութեամբ եւ այս առթիւ որոշուեցաւ իւրաքանչիւր բաժնեթուղթի 125 ֆրանք շահաբաժին վճարել։ Ընկերութեան վարչական ժողովին անդամ հանգուցեալ Հէրպէդի տեղ ընտրուած է Քազիմիր Բէրիէ։

★ Մոնթէնէկրոյի Միրքօ իշխանին ամուսնութեան առթիւ Իտալիոյ Էլէնա թագուհին ադամանդակուռ եւ մարգարտազարդ թագ մը պիտի նուիրէ հարսին։ Իշխանական ամոլը պսակի արարողութենէն անմիջապէս վերջը պիտի ձեռնարկէ իր մեղրալուսնի ճամբորդութեան, այցելելով Իտալիա, Զուիցերիա եւ Ռուսիա։

★ Ֆրանսական խորհրդարանին նորընտիր դեր ատենապետ Էգիէն առեւտրական նախարարին նամակ մը գրելով, անոր ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ ամերիկեան նաւային համախմբութեան (trust) կնքուելուն վրայ, եւ զայն Ֆրանսական շահերուն ոխերիմ թշնամին կ՚անուանէ։

ՆԵՐՔԻՆ

ՄԷՎԼՈՒՏԻ ՏՕՆԸ

Մէվլուտի տօնին առթիւ երեկ գիշեր կանթեղներով լուսազարդուած էին մայրաքաղաքիս բոլոր մզկիթները, մինարէները եւ թէքքէները, ինչպէս նաեւ շատ մը մասնաւորներու տուներ։ Լուսազարդուած էին նաեւ Պէշիկթաշի առջեւը կեցած կայսերական շոգենաւը ու պահականաւը եւ Ոսկեղջիւրի մէջ գտնուող Օսմանեան պատերազմական նաւերը, Իտարէի Մախսուսէի շոգենաւերը ու Դալաթիոյ եւ Պոլսոյ հրդեհի աշտարակները։ Այսօր բոլոր նախարարները, միւշիրները, եւ կրօնական թէ աշխարհական բարձրաստիճան պաշտօնատարները Կայս. Պալատ կ՚երթան Մարգարէին ծննդեան տարեդարձին առթիւ շնորհաւորելու Վեհ. Սուլթանը եւ հաւատարմութիւն յայտնելու։ Երեկ գիշեր Ըլտըզի Կայս. Պալատան Ջիթթի Քէօշկին մէջ օրուան աղօթքներ կարդացուեցան ի ներկայութեան Սպարապետ Րիզա, Թոփանէօթարանի միւշիր Զէքի, զինուորական քննիչ յանձնաժողովոյ Բ. նախագահ Էտհէմ, Կայս. անձնական զօրաց սպայակոյտին միւշիր Շաքիր, Քաղաքապետ Րըտվան փաշաներու, եւ Սպարապետութեան դրան նախագահ Մուխթար պէյի, Ներքին Գործոց նախարարութեան խորհրդական Ֆուատ պէյի, Պուլկարիոյ նախորդ գոմիսէր Նիսուհի պէյի եւ ուրիշ շատ մը անձնաւորութիւններու։ Աղօթքին կարդացուելէն վերջ շնորհաւորութիւնները կատարուեցան եւ Վեհ. Սուլթանը զանազան աստիճաններէ պատուանշաններ շնորհեց աղօթքին մասնակցողներուն։

⁂ Երէկ Կայս. Պալատէն ողորմութիւններ տրուեցան աղքատներու, որոնք այս առթիւ աղօթեցին Վեհ. Սուլթանին կենացը։

⁂ Կայս. Ճերում.—Գրեցինք թէ Իսլամաց Մարգարէի ծննդեան տարեդարձին առթիւ 80 այր եւ 8 կին բանտարկեալներ՝ որոնք իրենց պատժոյն երկու երրորդը կրած էին, Կայս. Իրատէի մը համաձայն ազատ ձգուած են։ Ասոնցմէ զատ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց ազատ ձգել նաեւ 15 հոգիներ որոնք թեթեւ պարտքերու համար դատապարտուած եւ բանտարկուած էին։ Դատական նախարարութիւնը հեռագրաւ հրահանգ ղրկեց բոլոր նահանգներու վերաքննիչ ընդհանուր դատախազութեանց, որպէս զի ազատ արձակեն իրենց պատժին երկու երրորդը կրած կամ թեթեւ պարտքերու համար դատապարտուած բանտարկեալները։

⁂ Մէվլուտի տօնին առթիւ Պարսկաստանի Շահը, Եգիպտոսի Խտիվը, Մէքքէի Էմիրը, բոլոր նահանգներու կուսակալները, զօրաբանակներու հրամանատարները եւ օտար մայրաքաղաքներու մէջ գտնուող օսմանեան դեսպաններն ու հիւպատոսները շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած են Կայս. Պալատ։

ԿԱՅՍ. ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Ուրախութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Իմթիազի ոսկի եւ արծաթ շքադրամ շնորհել Ներքին Գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Ֆուատ պէյի։ Այդ բարձր պաշտօնը, որուն կոչուած է, Վսեմ. Ֆուատ պէյ կը վարէ կատարեալ ձեռնհասութեամբ ու կարողութեամբ մը՝ որ քանիցս Կայս. գնահատութեան արժանացած է արդէն, եւ զինքը հասցուցած է Պետութեան ամէնէն կարող պաշտօնատարներու դիրքին։ Մեր խնդակցութիւններն ու շնորհաւորութիւնները Ն. Վսեմութեան՝ կայսերական այս բարձր գնահատման արժանանալուն համար։

* * *

Դարձեալ ուրախութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Սուլթանը գնահատելով Տպագրական Տեսուչ Վսեմ. Հըֆզի պէյի բարւոք պաշտօնավարութիւնը, բարեհաճած է Պալայի աստիճանը շնորհել Ն. Վսեմութեան։ Վսեմ. Հըֆզի պէյ երկար տարիներէ ի վեր միշտ սքանչելի ձեռնհասութեամբ պաշտօնավարած է Տպագրական Տեսչութեան պաշտօնատան մէջ, եւ մամուլը մէկէ աւելի անգամներ առիթը ունեցած է օգտուելու Ն. Վսեմութեան ազնուութենէն։ Կը փութանք շնորհաւորել Ն. Վսեմութիւնը եւ խնդակցիլ իրեն՝ Պալայի բարձր աստիճանին արժանանալուն առթիւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ.—Նէճմ դաւառի միւթէսարրըֆ անուանուեցաւ Նագիպզատէ Թալիպ փաշա։ Էյրիւերէի (Էտիրնէ) գայմագամ՝ Տիւզճէի գայմագամ Բամի պէյ, որուն յաջորդեց Էյրիւերէի գայմագամ Խայրի պէյ։ Մասնաւոր վարժարաններու Բ. օգնական քննիչ անուանուեցաւ նախնական վարժարաններու քննիչներէն Թահսին էֆ.։

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ արտաքին գործոց պաշտօնատան հաշուակալութեան սենեկի քարտուղարներէն Մէհմէտ Ըֆան պէյի եւ Ուրլայի նորընտիր գայմագամ Ճէմալ պէյի։ Սալիսէի աստիճան Ճումաա դաւառակին բժիշկ Լեւոն Մանուկ էֆ.ի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Դ. կարգի օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. բժշկական վարժարանի թանգարանին տնօրէն բժիշկ սօլ գօլ աղասը Մէհմէտ էֆ.ի եւ Դ. Մէճիտիէ՝ Գասթէմունիի նահանգին մէջ սիֆիլիսի դարմանման պաշտօնեայ բժիշկ Աթանաշ էֆ.ի։

ՀԱՐՊԻՅԷ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ուսուցիչներէն Միրալայ Հաճի Մուսթաֆա պէյ չկրնալով ազատիլ հիւանդութենէն՝ որուն ենթակայ էր ժամանակէ մը ի վեր, առջի օրը մեռաւ Նշան-Թաշի իր տան մէջ եւ յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ պէտք եղած հանդիսաւորութիւնով, ի ներկայութեան բարեկամներուն ու վարժարանին աշակերտներուն։ Հանգուցեալը իր ուսումը առած է Բարիզի մէջ եւ քառասուն տարիէ ի վեր օսմանեան զինուորական ծառայութեան մէջ կը գտնուէր։

⁂ Զօրս հինգ օրէ ի վեր ենթակայ եղած հիւանդութենէն չկրնալով ազատիլ երէկ Մադրիդիւղի մէջ մեռաւ նաեւ զինուորական քննիչ յանձնաժողովոյ անդամ Հասան Թահսին փաշա։ Հանգուցեալը 1255ին ծնած էր Ռուսիոյ մէջ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺՆԵՐ.—Յունիս 21 կիրակի օրը ժամը 6ին Այնթրողի մէջ արեւմուտքէն արեւելք ուղղութեամբ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է։

⁂ Մայիս 26ին Պէրաթի մէջ երկրաշարժի յաջորդական 3-4 ցնցումներ զգացուեր են եւ պատ մը փլեր է։

ՎԱՐՏԱՐԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ.—Բէօքիւլի մէջ Վարտար գետին վրայ պելճիական գործարանի մը կողմէ կառուցուող երկաթեայ կամուրջին շինութիւնը աւարտեր է եւ յանձնուեր՝ տեղական կառավարութեան։ Կամուրջին բացումը կատարուեր է Հասան Ֆէհմի փաշայի կողմէ։ Փորձեր կատարուեր են կամուրջին ամրութեան մասին եւ կատարեալապէս գոհացուցիչ եղեր են ամէնքն ալ։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ արտաքին գործոց նախարարին տղան Միրզա Ալի խան անցեալները Բարիզի մէջ մեռաւ։ Դեսպանատան խնդրանքին վրայ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց արտօնութիւն տալ որպէս զի հանգուցեալին մարմինը Պասրայի ճամբով իր երկիրը տարուի թաղուելու։

ԴԱՐԱՖԷՐԻԱՅԻ յունաց վարժարանին շէնքը չափազանց հնցած ըլլալով, Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ շէնքին դիմացը գտնուող պարտէզի մը մէջ նոր վարժարան մը կառուցանել։

ՕՍՄ. ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ որ Լոնտոն կ՚ուղեւորի այսօր ներկայ գտնուելու Էտուըրտ Է.ի թագադրութեան հանդէսներուն, Լոնտոնի մէջ պիտի բնակի Պուքինկհէմ Բալաս Օթէլի մէջ։

«ՄԷՍՈՒՏԻԷ» Կայս. զրահաւորին հրամանատար կարգուեցաւ ծովային պատերազմական դիւանին անդամ տեղակալ Րիզա պէյ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղեաց ընկերութեան տնօրէն Տօքդ. Զանտէր Գերմանիա գնաց։ Երկու շաբաթէն ալ գերման դեսպան Պ. Մարշալ պիտի երթայ Գերմանիա։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ. — Ինչպէս այսօրուան հեռագիրներէն կը տեսնուի Ռուսիոյ Զարը երկուշաբթի օրը ունկընդրութեան ընդունած է Բեթերսպուրկի Օսմանեան դեսպանը եւ Վեհ. Սուլթանին թիկնապահ Սայիտ պէյը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան պաշտօնէութիւնը այսօր Թարապիայի ամարանոցը կը փոխադրուի։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան պաշտօնէութիւնը վաղը պիտի փոխադրուի Վափորի ամարանոցը։

ՊՈԼՍՈՅ գերման. դեսպանատան խորհրդական Պ. Վակէնհայմ Պերլին գնաց ու պիտի ամուսնանայ Օր. Ֆոն Սպիցպէրկի հետ եւ մինչեւ տասնըհինգ օր Պոլիս պիտի դառնայ։

ՍԱՆՍԱՑԻ կուսակալ Օսման փաշա անցեալ երկուշաբթի օրը քննական պտոյտի ելեր է դէպի Էրկէրիի կողմը։

ԲԺՇԿ. ԺՈՂՈՎԻՆ վերջին նիստին մէջ անդամներէն մէկը կարդաց այն տեղեկագիրը զոր պատրաստած է մասնաւոր յանձնաժողով մը, յղի եւ ծնդաբեր կանանց չհիւանդանալուն համար ձեռք առնուելիք միջոցներու մասին, եւ որոշուեցաւ այդ տեղեկագիրը հրատարակել լրագիրներու մէջ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Ելմտական նախարարը եւ պուլկարական գործակատար Կէշով էֆ. երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

⁂ Ամերիկեան դեսպան Պ. Լէյշմէն երէկ Բ. Դրան մէջ տեսակցեցաւ Արտաքին Գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

⁂ Անատօլուի երկաթուղեաց տնօրէն Պ. Հիւկնէն երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ԱԽՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ.—Եւրոպական սեպտեմբերին Պրիւսէլի մէջ գումարուելիք ախտաբանական միջազգային համաժողովին Թուրքիա ալ մասնակցելու հրաւիրուած ըլլալով, Օսմ. կառավարութիւնը մասնաւոր ներկայացուցիչ մը ղրկելէ աւելի լաւ համարեց յանձնարարել տեղւոյն Օսմ. դեսպանութեան, որպէս զի այդ համաժողովին մէջ տրուելիք որոշումները հաղորդէ Պոլիս։

ՀՐԴԵՀ.—Երէկ ժամը մէկ ու կէսին Մահմուտ Փաշայի կողմը, Պարսկական հիւպատոսարանին մէջ հրդեհի սկզբնաւորութիւն մը տեղի ունեցաւ, բայց հասած անմիջական օգնութեանց շնորհիւ կարելի եղաւ շուտ առաջքը առնել։ Հրդեհին ծագման պատճառ կը նկատուի անցեալ օրուան Մէյտանճըզի հրդեհէն մնացած կիսավառ փայտի մը յանկարծական բռնկիլը։

ՆՈՐ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ.—Իտարէի Մախսուսէ վեց նոր շոգենաւեր պիտի գնէ։ Այդ շոգենաւերը Շիրքէթի Խայրիէի 39 թիւին պիտի նմանին բայց անկէ աւելի մեծ պիտի ըլլան։ Իրենց արագութիւնը պիտի ըլլայ ժամը 14 ծովային մղոն։ Վեց շոգենաւերն ալ պիտի շինուին Բուտէբրաթի Տանիւպ գործարանին մէջ։

ԽԱՀՈՒԿԻ գինը ինկաւ Եւրոպայի մէջ։

ԺՈՐԺ ՄԻԽԱՅԼՈՎԻՉ Մեծ-Դուքսը ու Մեծ-Դքսուհին որոնք վերջին անգամ մայրաքաղաքս այցելեցին, Օտեսա հասնելնուն պէս շնորհակալութեան հեռագիր մը ուղղած են Վեհ. Սուլթանին, Պոլսոյ մէջ իրենց վայելած պատիւներուն համար։

«ՍԱԼՆԱՄԷ»Ն.—1320 տարւոյ Սալնամէի տպագրութիւնը աւարտած ըլլալով անկէ օրինակ մը մատուցուեցաւ Կայս. Պալատ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ եւ Յունաստանի միջեւ կնքուելիք առեւտրական պայմանագրութեան յանձնաժողովը երէկ եւս գումարուեցաւ ու խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Յանձնաժողովի այս գումարման ներկայ գտնուեցաւ նաեւ յունական դեսպանատան Ա. թարգման Պ. Նաում։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ելմտական վիճակին բարւոքման մասին միջոցներ խորհելու համար ելմտական խնդիրներու մէջ հմտութիւն ունեցող անձերէ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի ելմտական նախարարութեան խորհրդական Րիզա պէյի նախագահութեամբ։ Այս յանձնաժողովին պիտի անդամակցին տասանորդներու տեսուչ Մաղհար, Հանրային Պարտուց վարչութեան գոմիսէր Սապիտ եւ ելմտական նախարարութեան մէքթուպճի Աթա պէյերը։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ գերման հիւպատոսարանին

Ա. Թարգման Պ. Բատէր առժամեայ կերպով մայրաքաղաքիս դեսպանատան երկրորդ Թարգման անուանուեցաւ։

ՌՈՒՄԷԼԻ ՀԻՍԱՐԻ հեռագրատունը ծովեզերքին աւելի մօտ տեղ մը նորէն պիտի շինուի։

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐ.—Դամասկոսի Օմմիաններու մզկիթին մէջ գտնուեցան կարգ մը ձեռագիրներ, շատ կարեւոր առաջին դարերու եկեղեցական պատմութեան համար, եւ ղրկուեցան դեսպանատունը։ Այդ ձեռագիրներուն մէջ կան Դաւիթի սաղմոսներէն 25 թերթեր եւ. Հընգամատեանէն 11 թերթեր ԺԱ. դարու յունական գլխագրով գրուած։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷԹՄԷՔՃԵԱՆԻ ՊԱՐԱԳԱՆ

Տրապիզոնի Առաջնորդին մէկ ներքումը.—Ի՞նչ կ'ըսէ Եղնիկ վարդապետ.—Քանի մը դիտողութիւններ։

Տրապիզոնի Առաջնորդ Եղնիկ վարդապետ Պապայեան, 27 մայիս թուակիր հետեւեալ հերքմնագիրը ղրկած է մեզ Էթմէքճեանի ծանօթ խնդրին նկատմամբ.—

«Քանիցս Ձեր օրաթերթին մէջ «Եղծում Էթմէքճեանի» խորագրով Տրապիզոնէն գրուածքներ մը երեւեցաւ որոնց անկարեւորութիւնը՝ պատասխանելու հարկ չէր թողուցած, վասն զի յիշեալ ամբաստանելոյն լրագրական այն խորագիրն անգամ բաւական էր պատասխան մը նկատուելու թէ, Էթմէքճեանն վստահութիւնը չարաչար գործածելուն բարոյական պատիժը արդէն ստացած եւ դործադրուած էր։

«Իսկ այս անգամ որովհետեւ վարչական ժողովներու որոշմանց մասին բոլորովին կամայական սխալներ մը կային, բնական էր որ իբր Առաջնորդ մը, կամ ժողովներու նախագահի մը, ինձ պիտի վերաբերէր ստոյգը ու ճշմարտութիւնը հանրութեան ներկայացնել։ Ուստի ի պաշտօնէ կը յայտարարեմ թէ երբեք Քաղ. ժողովը Պաւառ. ժողովոյն որոշման հակառակ տնօրինութիւն մը ըրած չունի, եւ ո՛չ իսկ ամբաստանեալը չքմեղացնելու մէկ փոքր միջոց մը ունենալը կրնայ գիտնալ։

«Մինչ՝ ընդհակառակը համակարծիք որոշմամբ եւ Նախագահի արտօնութեամբ խնայելով իր ընտանեացը եւ զաւակացը, պահանջեց միայն 60 ոսկին, բայց տարբեր խնդիր է թէ՝ ինքը իր վիճակին ծանրութիւնը նկատի չառնելով գործիք դարձաւ իր գաղափարակիցներուն ձեռքը»։—

Եղնիկ վարդապետի այս հերքումը եթէ երբեք խնդրոյ առարկայ եղող Քաղաքական Ժողովին կողմէ ալ ստորագրուած ըլլար, բնականաբար շա՛տ աւելի ոյժ պիտի ունենար։ Մենք կը հրատարակենք իր հերքումը, այդ առթիւ չմոռնալով սակայն մատնանիշ ընել սա կէտը թէ՝ ինչ որ այդ մասին գրած է մեզի մեր թղթակիցը, հաստատած են նաեւ ուրիշ նամակագիրներ։ Եթէ մեր թղթակցին գրածը սխալ ըլլար, այդչափ մարդիկ չէին կրնար միեւնոյն սխալը ընել, մնաց որ մարդ մը բաւական յանդուգն պէտք է ըլլայ այդ աստիճան խոշոր սուտեր կլլեցնելու համար. ենթադրութիւն մը՝ զոր բոլորովին կը սրբենք մեր թղթակցին վրայէն, նկատի առնելով որ միւս թերթերուն մէջ ալ ո՛չ մէկ հերքում գրուեցաւ իր հաղորդած տեղեկութեանց մասին։

Վերադառնալով Էթմէքճեանի խնդրին, ըսենք միանգամ ընդ միշտ թէ հակառակ Եղնիկ վարդապետի հաւաստածին, միշտ մութ կը մնայ, եւ թէ պէտք է որ ո՛ եւ է կերպով մը բայց անպատճառօրէն լուսաբանուի։ Եթէ յանցաւոր է, թող դատապարտեն, ոչ ոք բան մը պիտի ըսէ իրենց. իսկ եթէ անմեղ է, ինչո՞ւ այս աստիճան մութ պայմաններու մէջ մնայ ճշմարտութիւնը. ինչո՞ւ անհատի մը պատիւն ու վարկը այսպէս ոտնակոխ ըլլայ:

Անշուշտ Եղնիկ վարդապետ կը հաճի քիչ մը աւելի որոշակի բացատրել այս պարագան, բան մը զոր պէտք է ընէ անպատճառ։ Չէ՞ մի որ այդ իսկ է անաչառ, անկեղծ ու անկողմնակալ առաջնորդի մը պարտաւորութիւնը։

Խառն ժողովը այսօր գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։ Կրօնական ժողովէն ներկայ էին Տ. Վահրամ եւ Տ. Գաբրիէլ եպիսկոպոսները եւ քահանայ անդամներ։ Քաղաքական ժողովէն՝ Տիգրան էֆ. Եսաուփեան, Գրիգոր էֆ. Խրտըրեան, Սեդրաք էֆ. Տէմիրճիպաշեան եւ Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան։

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական պատուիրակ Տ. Մովսէս եպիսկոպոս Կէօմիւշճեան, գրով մը հաղորդած էր թէ ընդունած է իրեն յանձնուած պաշտօնը, եւ պատրաստակամութիւն յայտնած էր առաջին հրամանին մեկնելու։ Ժողովը նկատելով որ այս մասին հարկ եղած Թագրիրը մատուցուած է արդէն, որոշեց սպասել անոր պատասխանին։

Քաղաքական Ժողովոյ վերջին նիստին որոշման համաձայն, Պանտըրմա-Պալըքէսէրի Տեղապահ Թաթեւ վարդապետ ներկայացաւ ժողովին՝ իր պաշտօնին նկատմամբ պէտք տեսնուած կարգադրութեանց տեղեկանալու համար։ Ժողովը իր Ս. Նախագահին յանձնեց այդ կարգադրութիւնները Թաթեւ վարդապետի հաղորդելու եւ ըստ այնմ յարմարը տնօրինելու գործը։

Ժողովը երկարօրէն զբաղեցաւ նաեւ կարգ մը յարաբերական խնդիրներով։

×

Սանասարեան վարժարանի ուսուցիչներէն մէկը, Թոմլայեան Նիկողոս, ուղելով պատասխանել Կարնոյ մեր թղթակցին կողմէ նոյն այդ վարժարանին նկատմամբ գրուած յօդուածներու շարքին, փողոցային ստոր լեզուով մը նոր նամակ մը գրեր է, «Ճշմարտասէր» (?) ստորագրութեամբ, թերեւս կարծեցնելու համար թէ մեր հրատարակած յօդուածները հեռու են ճշմարտութենէ։ Այդչափ անշնորհք գրըուածքներու պատասխանել չպիտի ուզէինք անշուշտ։ Միայն գիտել կուտանք սա կէտը թէ մեր թղթակցին գրածները ա՛յն աստիճան մօտ էին ճշմարտութեան որ Սանասարեանի Կեդր. Խնամակալութիւնը լրջօրէն նկատողութեան առած է զանոնք, եւ քանիցս խորհրդակցութիւններ կատարած անոնց մասին։ Նոյն իսկ երէկ, Խնամակալութեան նիստին մէջ՝ ուրուն ներկայ էր նաեւ Սքուլեան էֆ., մասնաւորապէս խնդրոյ առարկայ դարձաւ Սանասարեան վարժարանի ուսմանց ծրագիրը՝ որուն կը վերաբերէին մանաւանդ մեր թղթակցին դիտողութիւնները։

×

Խասգիւղի Գալֆայեան Որբանոցին մայր Երանուհի մայրապետ երէկ Պատրիարքարան երթալով, որբանոցի մատակարարութեան մասին խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ որբանոցի խնամակալներուն հետ։

×

Փոխանորդարանի կողմէ շրջաբերական մը ղրկուած է մայրաքաղաքիս աւագերէցներուն եւ Թաղ. Խորհուրդներուն որպէս զի Պատրիարքարանէն առանց պաշտօնական արտօնագիր առնելու՝ եպիսկոպոսի եւ վարդապետի պատարագ մատուցանելու համար լրագրաց ծանուցում չտան։

×

Սուլթանի ատամ Օրբրէր Ֆօն Բրունքօլ եւ որդին՝ Միքայէլ Օրբրէր որոնք մայրաքաղաքս կը գտնուին, երէկ, ընկերակցութեամբ Բերայի Աւագերէց Տ. Միրեան քահանայի, այցելեցին Ս. Պատրիարքին։ Ցեղոյ Մայր եկեղեցի իջնելով աղօթեցին եւ այցելեցին զանազան մասերը։

×

Պրուսայի առաջնորդ Տ. Յովհաննէս եպիսկոպոս Արշարունի երէկ մայրաքաղաքս եկաւ։

×

Կրօն. ժողովը գումարուեցաւ երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ եւ հետեւեալ որոշումները տուաւ.—

Ուրֆայի Առաջնորդ Անանիա Վարդապետ Հազարապետեան ի պատասխանի Պատրիարքարան կը տեղեկագրէր թէ, Պիրէճիկի Յարութիւն քահանային եւ իր նախորդներուն տգիտութեամբը հոն ապօրինաւոր կենակցութիւն հաստատող ազգայնոց ոմանց Ս. Եկեղեցւոյ հետ հաղորդակցութիւն ունենալնուն, ազդարարուած էր յիշեալ քահանային զրկել զանոնք Ս. Եկեղեցիէն ցորչափ չեն զգաստացած. Ժողովը հաւանեցաւ այդ տնօրինութեան։

Մէրսինէ Առաջն. Փոխանորդ Տ. Խորէն վարդապետ կը յայտնէր թէ, տեղւոյն ազգայիններէն մէկը յուսահատած Կրօն. Ժողովոյ այն որոշումէն, որով իր պսակը անլուծելի կը համարուէր, բողոքական դաւանութեան յարելով չուրջ մէկուկէս տարի առաջ հոն ամուսնացած է մէկ ուրիշ կնոջ հետ բողոքական ծէսով, եւ իր նախորդ կինը նաեւ իր իրաւունքը կը պահանջէր։ Ժողովը հարկ համարեց ստուգել Պոլսոյ բողոքական ազգապետարանէն թէ իրօք այդպիսի ամուսնութիւն մը կատարուա՞ծ է, եւ հարցնել թէ ամուսնացեալները կրնա՞ն ամուսնանալ քրիստոնեայ եկեղեցւոյ մէջ. ինչպէս նաեւ որոշուեցաւ ազգապետարանի միջոցաւ ազդարարել այդ մարդուն որ տէր ըլլայ իր առաջին կնոջ։

Շապին Գարահիսարի Առաջնորդ Սմբատ վարդապետ յայտարարած ըլլալով թէ Սըվազի նախորդ առաջն. Փոխանորդ Եսայի վարդապետ ուղղամբ հասած է եւ ստանձնած Ածպտերու Ս. Նշան վանքին մատակարարութեան գործը, Ժողովը հաւանեցաւ այդ կարգադրութեան։

Մշոյ Պատր. Փոխանորդ Խոսրով Ծ. վարդապետ Պէհրիկեան, այս անգամ Ս. Սահակ Պարթեւ Հայրապետի գամբարանի մատրան վերաշինութեան մասին քննական տեղեկութիւններ եւ նախահաշիւ ներկայացնելով, ինչպէս նաեւ մատուռին մանրանկարը յղած ու պաշտօնական հրամանագրի խնդրանք ըրած ըլլալով, որոշուեցաւ նախ պաշտօնական հրամանագիրը ստանալ եւ ըստ այնմ գործի ձեռնարկել։

Կեսարիոյ Ֆէնէսէի եկեղեցւոյ համար Գասպիկ Բէշիկեանի կողմէ նուիրուած Ս. Աստուածածնայ մէկ պատկերը (Յիսուսը Աստուածածնայ գիրկը) Ժողովին ներկայացուած ըլլալով, ընդունուեցաւ եւ արտօնուեցաւ անոր օծումը։

Բալուի առաջն. Փոխանորդ Տ. Սուրէն քահանայ Տէրոյեան, յայտնելով թէ վիճակին Շինաս գիւղի բնիկներէն մէկը, որ այժմ Բէօսթէնճէ կը գտնուի, տասը տարիէն աւելի է որ իր մանկամարդ ամուսինը լքած ու հեռացած է տունէն, եւ կը յայտարարէ թէ միայն իբր քոյր կրնայ ընդունիլ զինքը եւ ոչ իբր կին, ու հրահանգ կը խնդրէ։ Ժողովը որոշեց Բէօսթէնճէյի քահանային գրել, եւ սոյն ազգայինը յորդորելով վերադարձնել իր ընտանեկան յարկը, եւ եթէ յամառի Եկեղեցւոյ հաղորդակցութենէ զրկել։

Թոգաթի եւ Սըվազի առաջնորդ Տ. Պետրոս արքեպիսկոպոս՝ պաշտօնագրով մը Սըվազի Զարա քիւղաքաղաքին 30 կանանց խնդրագիրը յղելով եւ իրենց ամուսիններէն լքեալ վիճակը ներկայացնելով, տնօրինութիւն մը ընել կը խնդրէր։ Ժողովը որոշեց գրել այդ ազգայիններուն գտնուած տեղերուն քահանային, եւ յանձնարարել անոնց որպէս զի վերադառնան իրենց ծննդավայրը, եւ կամ անոնց ապրուստի պէտքերուն համար նպաստ ղրկեն։

Ս. Հայրապետը պաշտօնագրով մը կը տեղագրէ թէ Մանչէսթրաբնակ Մուշեղ Բէշիկեան առանց իր ամուսնական խնդրոյն կարգադրութեան սպասելու արդէն լուծած է ինքնին իր պսակը եւ յանդըգնած է Յրդ ամուսնութիւն մը կնքել օտար Եկեղեցւոյ միջոցաւ, եւ միանգամայն ի նկատի առնելով Կեդր. Կրօնական Ժողովոյ այս մասին ղրկուած տեղեկագիրը, Ն. Ս. Օծութիւնը Բէշիկեանը մեղապարտ դատած է եւ կինը անմեղ, ուստի լուծած է անոնց պսակը եւ արտօնած է կնոջ նորէն ամուսնանալ իսկ այրը խպառ զրկել ամուսնութենէ։ Ժողովը որոշեց հաղորդել նոյնութեամբ կաթողիկոսական կոնդակին պարունակութիւնը թէ՛ Իզմիրի եւ թէ Եւրոպայի առաջնորդ սրբազաններուն ի գիտութիւն։

Բաբերդի նախորդ առաջնորդական տեղապահ Տ. Յովհաննէս վարդապետ Ցակոբեան առարկելով թէ իրեն համար անկարելի է Մշոյ Ս. Առաքելոց Վանք երթալ փոխ-վանահայրութեան պաշտօնով, կը խնդրէ ուրիշ վանական պաշտօն մը ո եւ է գաւառի մէջ։ Ժողովը որոշեց յիշեալ վարդապետին ազդարարել տալ որ կամ Մուշ պէտք է երթայ եւ կամ Աղթամար անպատճառ։

Կրօն. Ժողովը որոշեց ըստ վկայութեան Մէնէմէնի եւ Ուսաճագի Թաղ. Խորհրդոց եւ Կեդր. Ուսումնական խորհրդոյ ինչպէս նաեւ Երաժշտական Յանձնաժողովոյ առաջարկութեամբ, երրորդ կարգի երաժշտական վկայական տալ Շումլայի դպրապետ Համբարձում էֆ. Գրիգորեանի։

×

Իզմիրէն կը գրեն մեզ. — «Մաղիկ»ի մայիս 24ի թիւին մէջ հրատարակուած էր թէ «Իզմիրէն մեզի գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Ներսէսեան որբանոցին մէջ չորս տարի աշխատող որբի մը իրաւունքը անվճար կը մնայ մինչեւ այսօր հակառակ տղուն դիմումներուն»։ Ատանկ որբ մը նախ իր իրաւունքը ստանալու համար ո եւ է դիմում ըրած չէ որբանոցի վարչութեան, միւս կողմէ, դերձակութեան հետեւող որբերէն չորսին (յաջողակներուն) հնգամեայ պայմանագրութիւնը՝ որ կընքուած է արհեստապետ Բէշիկեան էֆ.ի կողմէ Ներսէսեանի հետ ուղղակի՝ եւ ոչ թէ արհեստաւոր որբերուն հետ, եթէ վերջանար, Պ. Բէշիկեան պարտաւոր պիտի ըլլար այդ չորսին համար Ներսէսեանի 60 Օսմ. ոսկի վճարել. այդ դրամը պիտի յատկացուէր չորսն ալ ծննդավայրերը վերադարձնելու՝ Ներսէսեանի ձեռքով եւ ոչ թէ այդ դրամները որբերուն պիտի ըլլար եթէ որբերը չուզէին իրենց բնավայրը երթալ, այդ պարագային Ներսէսեանը այդ 60 ոսկին իր պիւտճէին յատկացնելով ո՛չ որբերուն եւ ոչ ալ Պ. Բէշիկեանի այդ գումարին համար հաշիւ տալու պարտաւոր պիտի ըլլար։

«Այդ որբը, երեք տարիի չափ դերձակութեան հետեւելէ յետոյ իր հիւանդ կազմը վարչութիւնը նկատողութեան առնելով, եւ մէկէ աւելի բժիշկներու մասնաւոր տեղեկագիրն ալ կարդալով համոզուեցաւ թէ այդ տղան պէտք է դադրի իր հետեւած արհեստէն։ Այս ամէն նկատումներով վարչութիւնը որոշեց այդ տղան իր ծննդավայրը ուղարկել բայց այս վերջինը ծննդավայր վերադառնալ չուզելուն թէ՛ վարչութիւնը եւ թէ մասնաւորներ տղուն փափաքանաց համեմատ Անտոնեան Բաբաղեան եւ Ընկ. վաճառատան մէջ պաշտօնեայ կարգեցին զինքը։

«Եթէ ըստ պայմանագրութեան 5 տարի շարունակ արհեստին իսկ հետեւած ըլլար, եւ անկէ յետոյ դարձեալ ըստ պայմանագրութեան իր ծննդավայրը վերադառնալ չուզէր, Ներսէսեանը պարտաւոր չպիտի ըլլար եւ չէր այդ տղուն հնգամեայ աշխատութեան փոխարէն վարձք տալու, քանի որ հինգ տարի շարունակ կերակրեց, ուսմունք տուաւ, արհեստ սորվեցուց եւ անկէ զատ երկու տարիի չափ իր չափահասութեան պատճառով որբանոցէն դուրս բնակած մէկ տանն ալ երկու տարեկան վարձքերը վճարած է կերակուր, ուտեստ, հագուստ ձրի տալով իր անտուէնէն»

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ազն. Այրի Տիկին Վերգինէ Օ. Պաղտատլեան, բնակեալ ի Լօզան, ի յիշատակ իւր ողբացեալ ամուսնոյն՝ Օհան էֆ. Պաղտատլեանի, Վահմ. Մաթէոս եւ Աբիկ Ունճեան էֆէնտիներու միջոցաւ բարեհաճած ըլլալով (50) յիսուն օսմ. ոսկի նուիրել Հիւանդանոցիս, Հոգաբարձութիւնս իւր խորին շնորհակալիքը կը յայտնէ նուիրատու Ազնիւ Տիկնոջ եւ երկնից մխիթարութիւնը կը հայցէ իրեն համար, յայտնելով միանգամայն թէ յառաջիկայ կիւրակէ օր (յունիս 9) հաստատութեանս Ս. Փրկչի մատրան մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի վասն հոգւոյ հանգուցելոյն եւ ի մխիթարութիւն իւր սգակիր պարագայից։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան Հիւանդանոցի

Վ. Ատենադպիր	Վ. Ատենապետ
Գ. Խ. ԷՎՐԷՆԵԱՆ	Տ. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՄԱՆՉԵՍԹԸՐ, 18 Յունիս 902

ԲԱՄՊԱԿ

Հեռ. այսօրուան Աբօթ պատրաստ $5\frac{4}{64}$ Բէնս

Ցառաջ. օգ.-սեպտ. յանձնելի $4\frac{52}{64}$ »

Բամպակի հրապարակին ընթացքը misère է. չահագէտները տեսնելով որ բաղդատմամբ անցեալ տարուան, այս տարի ալ Միացեալ Նահանգներու նաւահանգիստները հասնող հակերու քանակութիւնը միշտ նուազ է, ինչպէս արդէն մեր կարգին պարբերաբար թիւերով մանրամասնաբար ցոյց տուինք, համաձայնած էին բամպակի գինը բարձր բռնել, եւ մինչեւ իսկ ոչ միայն սբօթը այլ եւ à livreն ալ բարձրացնել հարկադրուած էին. մի քանի օր առաջուան հեռագիրը երկուքին գինը միեւնոյնը ցոյց կուտար։

Ցառաջիկայ յանձնելի բամպակի գնոյն բարձրացումը պիտի ազդէ անշուշտ սբօթին վրայ ալ, որ մէկէն 4 բունթօ վրայ դրաւ։

Տեղական Ատանայի բամպակը $23\frac{3}{4}$ ղրշ. է, գին կոտրած չունի։

ՄԱՆԱԾ

Աչնան համար չաբթուս engagementներ եղան ընթացիկ գիներու վրայ. գործարանները յանձնարարութիւններ առնելնուն պէս սկսան կրկին սուղ գիներ ուզել։

ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Ռումէլիի կողմէ քանի մը յաճախորդներ գալով իրենց պէտք եղած տեսակները ընթացիկ գիներով հոգացին։ Պոլսոյ հրապարակին մէջ, մանածի ոգեւորեալ գործառնութիւն չըլլալով հանդերձ, վաճառականները ստիպուած են՝ Եւրոպական գիները աչքի առջեւ ունենալով՝ տեսակի համեմատ գիներին մէջ մէկ քիչ եւս աւելցնել։ Անատօլուէ խնդրանք չկայ, ուրովհետեւ ամէն կողմ տեղական բերքով զբաղած են։

—

ԳԻՆԵՐ

Ոսկին 100էն կանխիկ

Նէմի Գուլէ	29 էն	4 թիւ	վաթէրը
» »	31 էն	4 »	էքսդրան
Իզմիր	$29\frac{1}{4}$ էն	4 »	վաթէրը
»	$32\frac{1}{2}$ էն	4 »	էքսդրան

Մ անիկ (անուանական գիներ միայն կ'ուղ., գործ ըրած չունի)։

—

Անգլ. ապրանք. ոսկին 100էն 61 օրով.

20	թիւ վաթէր	40—41	Ղրշ.
20	» էքսդրա	46—47	»
12/14	» »	40—42	»

—

Իտալական ապրանք. նոյն պայմանով

6/14	թիւ վաթէր	$30\frac{1}{2}$—$31\frac{1}{2}$	Ղրշ.
20	» »	38—39	»
20	» էքսդրա	42—43	»
16/24	» »	$43\frac{1}{2}$—$44\frac{1}{2}$	»
20	» կարմիր	56—57	»

—

Զուից. ապրանք ոսկին 100էն 61 օրով

4/14	թիւ կարմիր	46—48	Ղրշ.
20	»	59	»

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՑՍՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 17 յունիս.—Թօա ով Ֆրանսէն առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ նոր եւ ուժգին հրաբխային ժայթքում մը տեղի ունեցած է։ Վնասները կարեւոր են։ Ժողովուրդը կը շարունակէ դէպի հիւսիս քաշուիլ։

ՄԱՏՐԻՏ.—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը տեղի ունեցած է Մէլիլլայի մէջ եւ տեղի տուեր է մեծ խուճապի մը։ Նիւթական վնասը շատ մեծ է, բայց անձի կորուստ չկայ։

ՊՕ.—Ստորին Պիրէնեաններու բովանդակ լեռնոտ վայրերուն մէջ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուած են։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ թագաւորը Ոսկեգեղմի պատուանշանը պիտի ղրկէ Պարսից Շահին, յառաջիկայ օգոստոս ամսուն մէջ, Ն. Վեհափառութեան Քոնթրէքսէվիլ գտնուած միջոցին։

ՓԱՐԻԶ.—Պատերազմական բարձրագոյն վարժարանին տնօրէն զօրավար Պօնալ՝ որուն վրայ թերթերը յարձակումներ ըրին ժառանգութեան մը ապօրէն իւրացման խնդրի մը համար, քննիչ խորհուրդի մը յանձնուեցաւ որ երեւան պիտի հանէր թէ, արդեօք իրապէս պատւոյ դէմ յանցանք մը գործա՞ծ է զօրավարը որպէս զի պաշտօնանկ ըլլայ։ Քննիչ խորհուրդը հաստատական պատասխան տուաւ այս մասին։ Զօր. Պօնալ ոչ-գործօն վիճակի մէջ դրուեցաւ։

ՍԻՊԻԼԼԷՆՕՐԹ.—Ալպէրթ Թագաւորին առողջական վիճակը փոփոխութիւն մը չէ կրած։

ՓԱՐԻԶ.—Երեսփոխանական ժողովը որոշեց քննութիւն մը կատարել Պ. Սիլվըթօնի ընտրութեան վրայ, որ հակառակորդն է Պ. Մըղիւրէօրի։ Նիստէն վերջ բուռն միջադէպ մը պատահեցաւ Պ. Սիլվըթօնի եւ Պ. Մըղիւրէօրի միջեւ։ Առաջինը իր վկաները ղրկեց երկրորդին, որ իրեններն որոշելը վաղուան (այսօր) ձգեց։

ՓԱՐԻԶ.—Պատերազմական Նախարար Զօր. Անտրէ, ընդհանուր սպայակոյտին պետ օգնական զօրավար մը Լաքռուան՝ Զօր. Պօնալի յաջորդ նշանակեց, իբր տնօրէն պատերազմական վարժարանին։

ՊԵՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ կայսրը Թագաւորական պահեստի հուսարներու գնդապետ անուանեց Պիւլով կոմսը։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Երէկ, կէս օրէն վերջ, Ցարը ունկնդրութեան ընդունեց օսմ. դեսպանը եւ Վեհ. Սուլթանին թիկնապահ Սաիտ պէյը։

ՈՒԻՆՏՍՈՐ.—Էտուըրտ Թագաւորին առողջական վիճակը բարւոքած է։ Եւ սակայն տակաւին չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Ասքօթի մրցումներուն որոնք այսօր տեղի ունեցան։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 17 յունիս.—1902ի եւմտացոյցին բացը 339 միլիոն ֆր. կը հաշուուի։ Կ'ըսուի թէ ելմտական նախարար Պ. Ռուվիէ որոշած է ի մէջ այլոց փոխառութիւն մը կնքել, այս բացը գոցելու համար։

—Քարաքասէն կը հեռագրեն թէ Վենեզուէլայի ապստամբները Լակուայրայի վրայ յարձակեր եւ եռ մղուելով կտրեր են ֆրանս. հեռագրական պարանը։

ՊԱԼՔԱՆ
ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ՍՕՖԻԱ
Դրամագլուխ, Պահեստ եւ Երաշխաւորութեան գումար
ՖՐԱՆՔ 7.500.000
Դրամատուն Ընկերութեան ի Բուքրէշ
ԳՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ
Ընկերութիւնը չներկայացուած Գաւառներու մէջ Գործակալներ կը ՓՆՏՌՈՒԻՆ։
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Ձէնիտխան. Թիւ 1—2

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐՈՒ
Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 136.

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 54.
Ղալաթիա, Թօբճուլար ճամբուն, թիւ 101.

Հարսանիքներու եւ երեկոյթներու համար գեղեցիկ սպասներ, ինչպէս նաեւ կանոնաւոր սպասարկութիւն։

ԱՆՄՐՑԵԼԻ

ԱԺԱՆ ԾԱԽԵԼ ՇԱՏ ԾԱԽԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԿՕՇԿԱԿԱՐ ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Քարաքէօյ Գօմիսիօն խանին անկիւնը, կամուրջին դիմաց Թիւ 9

Սոյն կօշկակարատունը որ քսան եւ եօթը տարիներէ ի վեր արհեստին համար տածած խնամոց շնորհիւ հասարակութեան համարումը շահած է, մեծ քանակութեամբ գաղղիական անգլիական եւ ամերիկեան ամենալաւ ապրանքներէ ամէն ձեւով եւ ամէն չափով կօշիկներ ունի, արանց, կանանց եւ տղայոց համար. Նաեւ չափու վրայ կօշիկներ կը շինէ, եւ ամէնէն նրբաճաշակ գնողներն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ։ Այն ժամանակ գաղափար մը կրնաք ունել երբ մէյ մը այցելէք վաճառատունը։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐՔ

ՄՕՐԻՍ ՖԱՐՀԸ
Թրքաստանի մէջ ամէնէն լաւն

Ղալաթիա, Մէրթէպանի փողոցճէտէտտան։

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին ատամնաբուժական աշխատանոցի համար հարկ եղած բոլոր գործիքները, ինչպէս նաեւ քաուչու, սիման, ամալկամ, Բարիզի գաճ, եւն։

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎ
Թուրքիոյ ամէն կողմերը կը ղրկուին սոյն ապրանքները

لنجر مارقه‌لى انكليز كبريتلرى ۵۰۰-۴۰۰-۳۰۰-۲۰۰-۱۰۰-۷۰ دانه‌لى قوطيلر درونده ممالك عثمانيه‌نك هر طرفنده فروخت اولنور جنسى اعلا وقابل مقايسه اولنقلرى توصيه اولنور تركيا و بلغاريا ايچون اجنته عموميسى انكليز تجارى آرتور ژ هونتر درسعادتده غلطه‌ده قراتينه زقاغنده نومرو ۷

ՓՆՏՌԵՑԷՔ ամէն տեղ «ԼԷՆՍԸՐԸ» 400, 300, 200, 100, 70նոց ... 500,
ՓՆՏՌԵՑԷՔ ամէն տեղ «ԼԷՆՍԸՐԸ» ... 150 եւ 80 թերթ ...
ԱՐԹԻՒՐ Ժ. ՀԸՆԹԸՐ

ԴԻՄԵԼ
Օ ԹԱԼՕՆ Տ'ՕՐ
ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԳԱՐԼՕ ԱՀՆԱՄԵԱՆ
ՀԱՅ ԿՕՇԿԱԿԱՐ
վերջին Նորաձեւութեան
Պատրաստ եւ չափու վրայ
Արանց եւ կանանց համար
Նաեւ կաղերու համար պատրաստուած
Կալաթա, Վոյվոտա փողոց,
Թիւ 103

Տրք. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
Եանըն գարէջրատան վրայի յարկը (ճիշդ Զըպուքճեանց դէմը)

Ամենատատակ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Թմրեցուցիչ դեղերու եւ ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Զմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ց. Գ. Վերջ մը տալու համար Ցաճախորդաց գանգատներուն, հրապարակաւ կ'ազդարարենք թէ ՄԵՆՔ Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ։
4—58-106

ԼԷՆՍԸՐ
ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ
ՎԱՀԱՆ ԱԼԵԱՆԱՔԵԱՆ

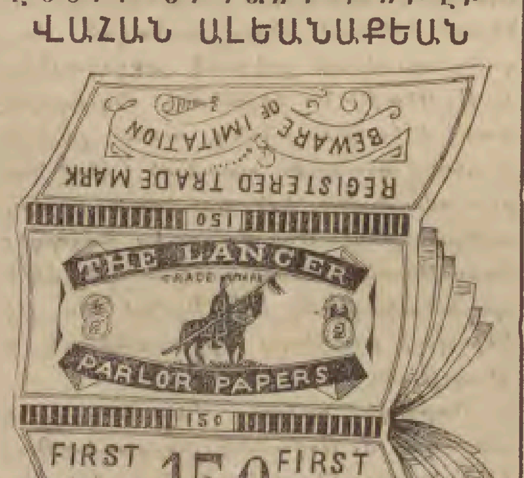

Կեդրոնատեղի, Պոլիս, Սուլթան Համամ

Արտօնատէր Ա. ՍԱԳԱՅԵԱՆ
Տպագրութիւն Սագայեան Տպարան։

ՏՈՔԹ. Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Բերա, Մեծ-փողոց, կալաթա Սէրայի դպրոցին դէմ, թիւ 200
Գշ. Եշ. Շբ. օրերը առաւօտուն կանուխէն մինչեւ երեկոյ ժամ 11½,
Բշ. Դշ. Ուր. օրերը 6էն 11½. Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 4 Յուլիս			
Օսմ. Քոն. Սէրի Դ. Օ.Ո.	28	36	—
Ամենէն բարձր գին »	28	36	½
» վար գին »	28	32	—
Ալիվրէ »	—	—	—
Ռումելի երկաթղ. Փր.	113	80	—
Ամենէն բարձր գին »	113	80	—
» վար գին »	113	—	—
Թրամուէյ »	150	—	—
Ամենէն բարձր գին »	150	—	—
—			—
8 օրուան Քոնսոլիտ	275	—	—
8 » Երկաթուղի	1	50	—
ՊԱՑՈՒՄ, 1 Յուլիս			
Օսմ. Քոն. Սէրի Դ, Օ.Ո.	29	06	½
» ժամ 5ին «	—	—	—
Ռում. երկաթուղի Փր.	114	75	—
» » ժամ 5ին »	114	75	—
—			
Թապագ Թիւրք Ռեժի	14	12	—
Սէկիւրեթէ, Սէրի A	0	19	—
» » B	0	90	—
Պանք տը Մէթէլին	8	32	½
Ագսիօն տէ Թրամուէյ	5	40	—

Ժուիսանս	1	47	½
Սօսիէթէ տ'Ասիւրանս	3	50	—
Գրէտի Ժէնէրալ	0	10	—
Սօս. Օթ. տը Ֆիլ է տէ Փ	18	50	—
Ագսիօն Գօմմ. բսիալ	0	9	06
Թօպագօ Գօբբօրէշըն	0	8	06
Անթրբբրիզ Ժէնէրալ	0	6	06
5% Հելլէնիք 1881	202	50	—
Պանք Նասիօն. Յուն.	420	—	—
Լօրիիւմ	72	50	—
Թրամուէյ	153	—	—
Պոլսոյ Քարափի Ընկ.	493	—	—
Տէրքօզի ջրի Ընկ.	275	—	—
Թրամուէյի Ընկ.	485	—	—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբ.	264	—	—
Անատօլու Երկաթ.	10	70	—
—			
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	109	25	—
» » » չէք	110	17	½
Բարիզ » »	22	98	¾
» » » չէք	22	82	½
Պէրլին անստակա չէք	18	60	—
Գուրոն Աւստրիական	21	80	—
—			

ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ			
Անգլ. Ոսկի	110	07	—
20 Ֆրանգնոց	87	25	—
20 մարքնոց	107	20	—
Բօլ Իմբէրիալ	90	—	—
Քրիմից	51	08	—
Մէճիտիէ արծաթ	108	06	—
Մէճիտիէ քառորդ	107	15	—
Մէճիտիէ մանրուք	103	15	—
Պեշլիք	103	30	—
Մեթալիք	102	20	—
Ռուպլի արծաթ	68	20	—
Շիլին	109	10	—
Փր. արծթ. Փրնս.	87	10	—
» » բումնկն.	86	—	—
» » իտալկն.	77	—	—
Ռէճինա	08	30	—
Ռուպլի Թղթադրամ	8	59	60
Ֆլօրին »	9	07	—
Մարք »	107	30	—
Տրախմի »	35	80	—
Անգլ. ոսկի »	110	05	—
Ֆրանս. » »	87	25	—
Ռումնկն. » »	87	10	—
Պուլկ. » »	86	20	—
Իտալ. » »	85	—	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 17 Յուլիս			
3% Ֆրանսկն.	102	75	—
3½ % »	103	40	—
Օսմ. Քոնս. D	26	57	—
Ռում. Երկ.	115	—	—
Օսմ. Ռեժի	323	—	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	570	—	—
Օսմ. Մաքս	526	—	—
Օսմանիէ	470	—	—
Բէրիօբիթէ Թիւրք	—	—	—
Քրէտի Լիօնէ	—	—	—
5% Իտալական	103	12	—
Սպանիական արտաքին	81	40	—
Թէմպլէքի փոխառութ.	455	—	—
Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	278	—	—
Գասապա երկթ.	367	—	—
Թրամուէյ Քոնս.	150	—	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	19	½

Լոնտոն, 17 Յուլիս			
Անգլ. Քոնս.	96	69	—
Օսմ. Ռանթ B	52	—	—
» C	28	12	—
» D	26	—	—
Օսմ. Պանքա	12	75	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	107	87	—
Տօմինիալ	105	75	—
Այտընի երկաթուղի	14	50	—
Գասապա »	86	—	—
5% Իտալական	—	—	—
5% Հելլէնական 1881	40	50	—
Ռանթ »	31	—	—
Մօնօբօլ »	44	—	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Պուլկար 1888 6%	89	—	—
Թրամուէյ Քոնս.	05	93	—
Փոխառթ. Բարիզի վրայ	25	16	½

Վիեննա, 17 Յուլիս			
Ռում. երկթ.	108	20	—
Օսմ. Ռեժի	295	—	—
Փոխն. Լոնտոնի վրայ	240	30	—
Պրիւքսէլ, 17 Յուլիս			
Ռանթ Օսմ. Սէրի D	26	30	—
Ռում. երկաթուղի	113	—	—
Պերլին, 17 Յուլիս			
Ռում. երկաթուղի	112	70	—
Ռուպլի (100ը)	216	15	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	32	½

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ ԱԲՈԼԼՕՆ
ՆՈՐԻՆ ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱՅՍԵՐ ՆԿԱՐԻՉՔ
(ԳԻՒԼՄԷԶԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ)
ՍԻՄՈՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ, արուեստագէտ-նկարիչ
Բերա, Մեծ փողոց թիւ 397, Պազար Ալըմանի դէմ

6 «Գապինէ» յանձնարարութիւն տուողին ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆՔ 30×40 հարիւրորդամեթր մեծութեամբ իր կենդանագիրը։
12 «Գապինէ» յանձնարարութիւն տուողին ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆՔ 50×60 հարիւրորդամեթր ծաւալով ԲՆԱԿԱՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ իր կենդանագիրը։

6 հատ Աբոլլօն քարթ փոքր ծաւալ	10 ղրշ.
6 » Աբոլլօն քարթ «բրոմընատ» ծաւալ	20 »

Յաճախորդը իրաւունք ունի մերժելու այն «Ակրանտիսըմանը» որն որ իրեն ընտրած օրինակին համանման չըլլայ։

ՄԻՍԱՔ ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ
Ղալաթիա, ճիշդ Թիւնէլի դիմաց, թիւ 25.

Վաճառատանս մէջ միշտ պատրաստ կը գտնուի պատի թուղթերու նոր եւ ճաշակաւոր մեծ մը ինչպէս նաեւ ոսկեզօծ եւ զարդարուն ՔՕՐՆԻՇՆԵՐ եւ ամէն տեսակ ՍԹՕՐՆԵՐ եւայլն։

ԳԻՆ ԶԱՓԱՒՈՐ

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (8)

Ա. ՄԱՔԷ

ՔՐՈՋ ՆԱԽԱՆՁ

Ա. ՄԱՍ
ԵՐԿՈՒ ՔՈՅՐԵՐԸ

Դ.

ԻՆՉ ԵՂԱԾ ԷՐ ՏԸՆԻԶ

—Գիտե՞ս ուր է Տընիզ, հարցուց, անմիջապէս։

—Ե՛ս, մայր, պատասխանեց Օնօրին։ Ոչ, չեմ գիտեր։ Անշուշտ իր սենեակն է։ Շատ նստանք այս գիշեր . . .

—Ո՛չ, հոնկէ եկայ ես։ Սենեակը մարդ չկայ։ Սեղան պիտի նստինք հիմայ եւ դեռ մէջտեղ չկայ։

—Կրնայ ըլլալ որ, Օրիորդ Տընիզ պարտէզին մէջ պտոյտ մը ընելու գացած ըլլայ, ըսաւ Քամիլլ Ռիշառ։

—Հաւանական է, աւելցուց Օնօրին անտարբեր երեւոյթով մը։

—Այն ատեն դո՞ւն ալ չես գիտեր թէ ո՛ւր է, կրկնեց Տիկ. Տիւքլէո։ Չե՞ս գիտեր թէ ի՛նչ եղաւ։

—Բայց ո՛չ մայրի՛կ . . . ։ Ես քոյրս պահպանելու չե՛մ . . . Ես անոր պահապա՞նն եմ, աւելցուց յետոյ խնդալով։

Զանգակը երկրորդ անգամ զարկաւ։

Եւ ընդհանուր շարժում մը սկսաւ, ամէն ոք կը փութար դէպ ի ճաշարան։

Պ. Տիւքլէո մօտեցաւ կնոջը եւ.

—Տընիզը չե՛մ տեսներ, ըսաւ։

—Ես ալ չեմ գիտեր թէ ո՛ւր է, պատասխանեց Տիկ. Տիւքլէո յայտնի մտատանջութեամբ մը։

—Օ՜ֆ, շատ երես եղած աղջիկ մը եղեր է, ա՛լ իր խելքին փչածը միայն կ'ընէ կոր։

Տիկ. Տիւքլէո բարկացոտ նայուածք մը նետեց ամուսնոյն։

Նոյն միջոցին սպասաւոր մը եկաւ իմացնել որ սեղան հրամմեն։

Բայց տակաւին ձայնը չկտրած, դիմացի դուռը բացուեցաւ բուռն կերպով, եւ Լուի Պէօթրան երեւցաւ, աժգոյն, յոգնած, մազերը խառնշփոթ, ձեռքին մէջ ճմրթած նամակ մը։

—Օգնութի՜ւն օգնութի՜ւն, կը մռնչէր խուլ ձայնով մը։ Խղդուեցա՜ւ, խղդուեցա՜ւ։

Ո՞վ, պոռացին ամէնքը։

—Տընիզը, կրկնեց գլուխէն մինչեւ ոտքերը զինքը ցնցող սարսուռով մը եւ աչքերը չլմորած.—Հա՛ս, հա՛ս, շարունակեց ձեռքի թուղթը ցուցնելով։ Աս նամակը... սեղանին վրայ գտայ . . . ինծի գրեր է որ «Այս գիշեր . . . լճակին մէջ . . . » Ա՜հ, ալ շա՞տ ուշ է . . . Մեռած է հիմա եւ ես եմ որ . . .

Զկրցաւ աւարտել, գոգցեց, ինքզինք վրայ դարձաւ ու տախտակամածին վրայ ինկաւ երեսի վրայ։

—Աղջի՛կս, Տընի՛զը, խղդուա՜ծ . . . կրկնեց Տիկին Տիւքլէո, ու իր ձագերը վտանգի մէջ զգացող էգ վագրի մը պէս դէպ ի լիճը նետուեցաւ օտարականներու եւ ծառաներու հետ մէկտեղ։

Պ. Տիւքլէո անշարժ, աչքերը դուրս ցցուած, արձանի պէս կեցած էր։

Օնօրին, աժգոյն, Լուի Պէօթրանի կը նայէր, որ պառկած էր զգայազիրկ, եւ Քամիլլի մօտեցաւ որ կը ջանար զայն արթնցնել։

Ե.

ՏԻԿԻՆ ՊԻՍԻ ԵՐԿՈՒ ՀՈԳԻԻ ՊԱՏԻՒԸ ԿԸ ՓՐԿԷ

—Մարած է, անանկ չէ՞, ըսաւ խլապատ ձայնով մը Օնօրին։

—Կը լսամ, պատասխանեց Քամիլլ Ռիշառ տակն ու վրայ եղած, մինչդեռ փողկապը կը քակէր ու բաճկոնը կը բանար սրտին բաբախումները զգալու համար։

—Օ՜, Աստուա՛ծ իմ, աւելցուց յանկարծ, ինծի անանկ կու գայ որ սիրտը ալ չի զարներ կոր։

Օնօրին սոսկալի կերպով աժգունեցաւ։ Շուտ մը ծռեցաւ մարմնին քով, կտրուկ շարժումով մը եւ հրեց գողդղացող երիտասարդին ձեռքը ու իր կարգին իր նուրբ ու թեթեւ ձեռքը դրաւ Պէրթրանի կուրծքին։

—Այո՛, ըսաւ, մէկ երկու երկվայրկեան առաջ, զարկը կը բաբախէ կոր, բայց շատ դանդաղ։

Ռիշառ գոհունակութեան հառաչ մը արձակեց։

—Զինքը ասանկ չենք կրնար թողուլ, շարունակեց։ Պէտք է զայն իր սենեակը տանիլ, անկողնին վրայ պառկեցնել ու անհրաժեշտ օգնութիւնները փնտռել։

—Այո՛ այո՛, կրկնեց Ռիշառ ու չորս կողմը նայեցաւ մարմինը փոխադրելու համար իրեն օգնելու կարող մէկը գտնելու համար։ Օնօրին հասկցաւ այդ նայուածքին նպատակը։

—Բոլոր ծառաներն ալ մեկնած են, ըսաւ, ամէնքն ալ լճակին եզերքն են։

Ա՜հ, հայրենի՛ք, պոռաց Քամիլլ։

—Հայրս թող՛ք, պատասխանեց Օնօրին տարօրինակ շեշտով մը, ձեզի որ եւ է օգուտ չի կրնար ունենալ։

Արդարեւ Պ. Տիւքլէո թիկնաթոռի մը վրայ ինկած էր ու դէմքը ձեռքերուն մէջ առած, քանի մը անկապ բառեր կը մրմնջէր որոնց մէջ մէկ հատն մանաւանդ տարօրինակ միօրինակութեամբ մը կը կրկնուէր։

—Կործանա՛ծ . . . կործանա՛ծ . . . կը կրկնէր թոյլ ու յուսահատ ձայնով մը։

Քամիլլ կարծես զարմացաւ այս բառէն որ այս պարագային մէջ կ'արտասանուէր, բայց Օնօրին առանց ժամանակ տալու իրեն որ բան մը հարցնէ կամ բան մը մտածէ, ուսերը թեթեւ մը թօթուելով ըսաւ։

—Ես կ'օգնեմ ձեզի։ Դուք գլուխը ու մարմնոյն վերի մասը վերցուցէք, ես ոտքերը կը բռնեմ։ Շուտ, եթէ հոս ասանկ թողունք պիտի մեռնի։

Քամիլլ հնազանդեցաւ առանց դիտողութիւն մը ընելու ու երկուքը միասին երիտասարդը իր սենեակը փոխադրեցին պարապ սենեակներուն ու ամայի սանդուղին մէջէն, եւ անկողնին վրայ պառկեցուցին զայն։

(Շարունակելի)